

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Banca Poporala“ Dej, „Beregsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“ Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chiorana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economia“ Cohalm, „Economul“, „Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănițerul“, „Hațegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Industria“, „Iulia“, „Lăpușana“, „Lugojana“, „Luceafărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcană“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“, „Poporul“, „Racoțana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“, „Unirea“, „Victoria“, „Vlădeasa“, „Zărăndeană“ și „Zlăgneana“.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe $\frac{1}{2}$ an K 6—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiu unui cm² câte 10 fileri.

Anul VIII.

Sibiu, 14 Octombrie 1906.

Nr. 41.

La „Chestiunea economică română“.

Articolele publicate în timpul din urmă în „Revista Economică“ referitor la „Chestiunea economică română“ cuprind o întreagă programă de acțiune vrednică nu numai de atențiunea tuturor, dar și de a fi pusă în practică, pentru că, — în contrast cu alte programe mai vaste și la părere mai ademenitoare, ce aproape an de an se perondează prin foile noastre, — programa din vorbă ni-se pare foarte adecuată împregiurărilor noastre și înainte de toate executabilă.

Înzadar ni-s'a spus de repetite-ori din unele părți, că băncile mai ales nu-și îndeplinesc pe deplin misiunea lor; că ele ar trebui să exploateze munții și pădurile noastre, că din inițiativa și sub scutul lor ar trebui să se facă o organizație economică generală românească, prin care, ca prin minune, ca în povești, să punem capăt neștiinței, săraciei și tuturor relelor ce ne bântuie. Înzadar toate aceste. Se cer lucruri imposibile. Deoarece e în firea lucrurilor, ca toate să-și aibă timpul lor.

Cine n'ar dorî oare, ca cele peste 100 de bănci ale noastre să izbutească, pe lângă împlinirea chemării lor strict luate — acordarea de credit și păstrarea economiilor publicului — să mai însințeze barem câte o filială în direcție financiară, câte o cooperativă de valorizare și de consum, ca prin aceste să dea avânt economic barem poporațiunii din centrele unde aceste instituții s'ar însință?

Cine n'ar dorî să vadă că băncile noastre rând pe rând, și toate împreună, deschid pe sâma publicului românesc nouă și nouă izvoară de câștig, exploatând munți și păduri, făcând exploatari cu câștiguri de milioane, ridicând agricultura, meseriile, industria și comerțiul?

Cine n'ar dorî de altă parte ca „Asociația“ să regenereze cât mai îngribă atât în privința culturală cât și în cea economică poporul românesc din această țară?

Încercări se făcuseră odinioară pentru o organizare economică prin o reuniune a tuturor Românilor din țară. Statutele n'au obținut însă aprobare. Dar, dacă ar fi și obținut, părerea noastră este, că n'ar fi făcut multă ispravă. N'am avut și nu avem oameni. Chiar și acolo unde s'au înființat reuniuni agricole, ca la Sibiu, Orăștie și Caransebeș puțin ne procopsim, și mai ales tot din lipsa de specialiști, și peste tot în lipsa de oameni independenți materialicește și entuziaști pentru progresul poporului.

Să nu ne învinuim însă prea mult! Au nu vedem reuniuni agricole comitatense oficioase în toate comitatele din țară? Si care e s. e. progresul economic al poporului săcuiesc, pe lângă toate favorurile de cari ar trebui să se facă părtaș din partea numitelor reuniuni agricole și pe lângă nenumăratele favoruri ce neintrerupt le primesc din toate părțile? Si ei emigrează în România și America, întocmai ca și Români.

Nici scoalele, nici prelegerile economice, nici distribuirile gratuit de vite, semințe, pomi, viață de vie, mașini și instrumente agricole, de galățe, coșnițe de albine și a.; nici înființarea băncilor, nici înființarea diferitelor feluri de însoțiri economice de producție, de consum și de valorizare, nici colonizările și alte nenumărate favoruri, — nici chiar toate aceste nu au fost și nu sunt în stare a ridică — cum am zice — în mod fortat pe un popor din situația lui nefavorabilă la o situație fericită. Salturi nu se dau în natură.

Si că aşa este ne-am putut convinge din câteva încercări riscate de fruntașii din jurul unor bănci ale noastre, cum au fost aceleia făcute cu înființarea însoțirilor comerciale de

consum, cari în lipsa de specialiști și de experiențe toate s-au prăbușit. Cam așa ne merge și cu însotirile de magazin.

Înzadar sunt strigătele noastre, că n'avem cutare și cutare. Înzadar înviniuim pe cei din fruntea băncilor, că nu se apucă de organizarea vieții noastre economice. Deocamdată li-se cer imposibilități.

Ne-am bucură din suflet dacă am vedeă toate băncile noastre asociate mai întâi barem pentru protejarea intereselor lor de viață și pentru progresul lor neintrerupt, ca apoi pe urma consolidării lor să poată răsări văstare nouă și puternice în alte direcții.

Dela un timp înceoace trăim în era băncilor. Nici într'o direcție nu s'a lucrat în timpul din urmă atât de mult ca în direcția însinării institutelor de credit și economii.

La noi s-au însinat peste o sută astfel de institute și câteva însotiri Raiffeisen. Ele, ce e drept, sunt puține în asemănare cu numărul cel mare al băncilor altor naționalități din patrie, chiar și numai față de numărul însotirilor însinărate în legătură cu Însotirea regnicolară centrală, care la finea anului 1905 se ridică — după un interval de abia 5 ani — la 1814.

Și ce fac băncile și însotirile altor nemuri din patrie? Băncile urmează aproape aceiaș cale ca și băncile noastre: dau bani împrumut, primesc economiile particularilor și corporațiunilor, servesc interesele acționarilor, adăpostesc câte o ceată mai mare sau mai mică de funcționari — lucru foarte bun și acesta, — mai toate dau din prisosul căștigului ajutoare pentru diferite scopuri de interes public și — pe cât le iartă împrejurările — adună rezerve și sporesc în avere.

Tendința pentru însinărea băncilor se urmează și în țările vecine. În Bucovina s. e. s'au însinat în ultimii ani sute de însotiri zistem Raiffeisen; iar în România, precum s'a constatat în congresul băncilor populare despre care publicăm o dare de samă la alt loc al revistei, — numărul acestor bănci s'a ridicat în câțiva ani la 1849.

Atât la noi cât și în țările vecine abia în ultimii ani a început să se agite mai intensiv chestiunea însinării și altor însotiri.

Vedem s. e. că în decursul anului 1905 în Ungaria s'au însinat numai în legătură cu însotirea regnicolară centrală 167 însotiri de consum și de valorizare și 53 de lăptărit.

În România iarăș abia acum a început să se agite mai cu putere însinărea și altor însotiri pe lângă cele de credit și economii, anume: magazine cooperative de consumație, brutării (pânerii), lăptării, mai departe însotiri

pentru cultura zarzavaturilor, pentru exploatarea pădurilor, pentru vânzarea în comun a produselor agricole ale sătenilor și mai cu deosebire pentru arândarea moșilor de către țărani. Cele mai urgente se par a fi obștile țărănești pentru arândarea moșilor, de cari s'au însinat în acest an 29, cari împreună cu obștile de acest fel însinărate în anii precedenți țin în arândă un număr de 54 moșii, din cari 32 ale statului.

Lăptărie Românească în România este numai una, în Pitești. La noi în Ungaria e iarăș numai una românească, în Săliște.

Celelalte însotiri curat românești ce le mai avem se perd în pustiul lipsit de asemenea oaze binefăcătoare. Căci întrebăm: ce numără 2 reununi de agricultură, vr'o 2 însotiri de valorizare, vr'o 2 însotiri de consum?

Tocmai de aceea trebuințele noastre mari și multe, nevoie de tot felul și săracia fac pe oamenii nostri să se miște, să chibzuiească, și să caute căi și mijloace pentru organizarea noastră economică și pentru povătuirea pe căi neumblate, până acum.

Aceste sunt, fără îndoială, cauzele care au pus la cale și adunarea ținută la Timișoara în 30 Septembrie a. c.

Cine mai poate trage la îndoială că o organizare generală a agricultorilor și meseriașilor români din patrie nu ar fi o chestiune de un interes capital și că nu ar merită să lupte pentru realizarea ei cele mai bune și mai cu autoritate forțe ce le avem?

Da! E o treabă mare aceasta și tocmai pentrucă e mare ar fi trebuit să fie fost angajate pentru ducerea ei la bun sfârșit cât mai multe forțe valoroase. Așa însă cum adunarea a fost înscenată nu ne prea garantează succesul, care de altfel toți îl dorim din toată inima.

* * *

Nu ne putem plânge de lipsa de încercări pentru organizarea noastră economică. Cum am arătat mai sus, s'au fost făcut odi-nioară încercări pentru organizare generală economică prin o reuniune de agricultură. În timpul din urmă s'au făcut repetite încercări pentru însinărea de reununi de agricultură în diferite puncte, anume: la Blaj, Brașov și Năsăud; dar, nefind întărite stătutele, totul s'a zădărnicit.

Nu putem nega, că nu s'ar fi lucrat și că nu se lucră și în direcția formării și asigurării clasei noastre mijlocie, a meseriașilor și comercianților. Din contră, în unele centre s'a lucrat și se lucră cu zel mereu crescând

pentru asigurarea viitorului nostru și din această parte.

Cea mai perfectă organizație însă, între împrejurările noastre actuale, este organizarea ce ne-am dat în cadrele statutelor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“.

Asupra acestei organizații și a rezultatelor ce s-ar putea ajunge prin ea să atras an de an atenția cetăților acestei reviste. S'a arătat litera și spiritul statutelor „Asociațiunii“ și a diferitelor regulamente ale acestei instituții; iar în timpul din urmă s-au arătat și încercările de cărți au început să se facă uz în sinul numitei instituții.

Reproducem și de astădată §§-ii în cari se precizează scopul și mijloacele „Asociațiunii“:

In §. 2 se cuprind următoarele:

„Scopul Asociațiunei este: înaintarea culturii poporului român și anume prin inițiere de studii și scrutări și editare de publicații literare, științifice și artistice; înființare de biblioteci poporale, muzeu și alte colecții; acordare de premii și stipendii pentru diferitele specialități de știință, artă și industrie; expoziții, producții și conferințe publice; înființare eventual ajutorare de școli și interne; organizare de secții științifice și designare de referenți literari în aceste secții; și în fine prin orice alte întreprinderi legale, cărți vor putea contribui la prosperarea literaturii și culturii atât spirituale cât și economice a Românilor din patrie“.

Iar §-ul 37 este precizat astfel:

„Chemarea despărțimintelor este a conlucră la ajungerea scopului Asociațiunii, întrând în mai deaproape atingere cu poporul și răspândind la acesta învățătura în toate direcțiunile:

a) prin colecții de produse literare folositore de tot felul;

b) prin stăruința, ca pe lângă școalele populare să se înființeze și susțină școale de pomărit și vierit, de grădini și alte economii de model etc. în măsura mijloacelor disponibile;

c) prin disertații populare și învățături despre economie, industrie și comerț;

d) prin îngrijirea ca să se îndemne poporul a îmbrățișă deosebitele ramuri de industrie și de comerț;

e) prin îndemnarea poporului la înființarea de însotiri folositoare pentru membrii lor, provăzute cu statute speciale, cărți se vor înainta la autoritățile competente pentru aprobare“.

In fine §-ul 15 al „Regulamentului general al secțiunilor științifice-literare ale Asociațiunii“ prevede următoarele agende spe-

ciale în interesul dezvoltării economice a poporului:

„a) va urmări dezvoltarea economică a poporului român pe toate terenele economiei naționale și va iniția dispoziții pentru înaintarea acelei dezvoltări; prin editarea de publicații, prin prelegeri și ajutorarea înființării de asociații economice, va stăru în ameliorarea sistemului economic al poporului nostru și pentru îmbrățoșarea de naue ramuri ale economiei;

b) va iniția înființarea de școale profesionale și va conlucră la organizarea și susținerea lor;

c) va îngrijii de culegerea, publicarea și exploatarea datelor statistice referitoare la stările economice ale poporului român;

d) va iniția expoziții economice și va face propuneri pentru burse în diferitele ramuri economice;

e) va urmări literatura economică, va iniția premii în acest ram și va cenzură scrierile economice intrate la concursurile Asociațiunii.

Secțiunea economică în lucrarea sa va căuta să rămână în continuă și intimă coacțire cu societățile și corporațiunile economice ale Românilor din patrie, va sprința activitatea acestora și le va cere conlucrarea la întreprinderi noi“.

Din toate aceste se vede, că statutele și regulamentele Asociațiunii cuprind o bogată programă de activitate economică pentru binele poporului.

Din acest program a și început să se execute unele părți.

Succesul însă atâtăna în mare parte dela fericita alegere a problemelor celor mai necesare, dela raționala lor interpretare, dela neîntreruptă stăruință pentru agonisirea tuturor mijloacelor indispensabile pentru realizarea acestor probleme, etc.

De aceea am fost și spus la începutul acestui articol, că interpretarea ce o face autorul articolelor „Chestiunea economică română“ — încât pentru partea ce se referă la „Asociațiune“ — o considerăm foarte potrivită împrejurărilor și înainte de toate executabilă în toate regiunile locuite de Români, în toate despărțimintele „Asociațiunii“.

Suntem deci de acord cu domnul I. I. Lăpădatu, care susține că Asociațiunea își va putea împlini mai bine chemarea în direcția economică:

a) prin prelegeri economice sistematice;

b) prin crearea unei biblioteci economice;

c) prin redactarea cu pricere a părții economice a foii poporale ce va edita „Asociațiunea“;

d) prin expoziții economice;

e) prin deslegarea chestiunei cooperativelor economice, a chestiunei agrare, indu-

striaile și sociale, cu un cuvânt a chestiunilor cari în timpul de față se agită pretutindeni cu putere, și ale căror valuri au început să neliniștească serios și pe poporul nostru. S.

Congresul băncilor populare din România.

Un eveniment însemnat este acest congres, nu numai prin faptul că a adunat la o consfătuire frâ-tească peste 4000 de săteni și reprezentanți ai băncilor, dar și prin incurajarea ce a dat-o luptătorilor. Acei ei au văzut cum prețuiește țara întreagă silințele lor, au văzut ce rol important li-se dă în mișcarea de regenerare a satelor și au înțeles totdeodată și răspunderea grea ce au asupra lor în conducerea acestor tinere, dar cu mare viitor tovarășii țărănești.

Revista „Albina“ e plină de bucurie când vede întinderea și însemnatatea ce au luat aceste instituții, căci la începutul mișcării, ea a fost aceea care a incurajat inițiativele timide ce se făceau pe ici pe colo. În coloanele noastre și-au găsit loc statutele de model ale primelor bănci și dările de seamă ale primelor operațiuni făcute de acestea. Astăzi negreșit revista întreagă n'ar ajunge ca să facă asemenea publicații, astăzi băncile au revista lor, au anuarul lor, sunt o instituție recunoscută și protejată de Stat.

Congresul ținut în zilele de 5—7 Septembrie 1906 în București este al treilea congres al băncilor populare. Primul s'a ținut în Focșani.

* * *

Deschiderea s'a făcut în ziua de 5 Septembrie dimineață în sala Teatrului Național. Primul act al congresului a fost trimiterea unei telegrame M. Sale Regelui în cuprinsul următor:

„Patru mii delegați ai băncilor populare și cooperativelor sătești întruniti în Capitală din tot cuprinsul țării pentru a lua parte la cel de al treilea al lor congres, precum și membrii cassei lor centrale, îndreptăm ați ca întotdeauna întâiul nostru gând către M. Voastră drept semn al dragostei, credinței și recunoștinței noastre.

In acest al 40-lea an al vrednicei domnii a M. Voastră, domnie care va fi în veci slăvită de neamul românesc, privim cărmuirea M. V. cu mândrie, iar viitorul țării și al neamului cu ceea mai desăvârșită încredere.

Să trăiți Sire!

Să trăiască M. S. Regina!

Să trăiască A. S. R. Prințipele Ferdinand!

Să trăiască A. S. R. Principesa Maria!

Să trăiască Dinastia!“

Dl Ion Lahovari, ministru domeniilor, care era de față, salută adunarea, zicând, între altele, aceste cuvinte vrednice de ținut minte:

„Instituția băncilor populare e de mare folos pentru o țară. Începutul operei d-voastră va dă pe viitor roade mari și va contribui la mărire și îmbogățirea neamului nostru.

In casa noastră să fie pururi pace și concordie ca să putem merge și mai departe“.

După aceia dl I. G. Duca, directorul băncilor, face o dare de seamă despre situația acestor societăți, declarând delă început că situația este căt se poate de îmbucurătoare. În 1904 erau 1000 de bănci cu un capital de 10 milioane lei; în 1905 erau 1849 bănci cu 13 milioane capital deplin vărsat, pe când în 1902

capitalul total d'abia reprezentă suma de 2 milioane lei.

D-sa studiază și câteva neajunsuri ale situației actuale. Sunt bănci cu capital prea mic, care vegetează și neputând să-și îndeplinească rolul, fac pe săteni să recurgă iar la cămătari. Până când aceste bănci vor fi în stare să lucreze în mod serios, s'ar putea preface în sucursale ale unor bănci mai mari. Propune apoi ca instituția creditului agricol să fie fusionată cu acea a băncilor.

O altă greutate care stă în drumul acestor bănci este faptul că nu peste tot sătenii s'au convins de rolul acestei forme de credit. Cu stăruință, această piedecă se va învinge. Se va învinge, prin rezistență, și propaganda dușmanoasă făcută de cămătari.

Dupăce examinează greutățile de natură generală și cele de natură particulară, cum este recrutarea personalului administrativ al băncilor, etc., directorul arată căt de variate sunt felurile de activitate ale băncilor: ele pot dă naștere la *magazine cooperative de consumație*, pot înființa *brutări și lăptări*, pot face ca *cultura zarzavaturilor* să nu mai fie în mâna străinilor, precum și *exploatarea pădurilor*, pot în fine să organizeze *vânzarea în comun a produselor agricole* ale sătenilor. Aceste forme de activitate s'au încercat în unele părți și au dat rezultate satisfăcătoare.

Acestea toate dau dreptul directorului să închee astfel:

„Vedeți deci căt de uriaș e scopul ce-l urmărim și deci căt de uriaș trebuie să fie și lupta noastră.

Vom merge înainte și vom cucerî neatârnarea economică a României, căci fără de aceasta neatârnarea politică a țării rămâne neisprăvită și nesigură“.

Sedinta s'a terminat prin cuvântarea dlui *Vintilă Brătianu*, membru în consiliul de administrație al băncilor. Chestiunea cu care s'a ocupat d-sa a fost *aren-darea moșilor de către obștiile țărănești*. Acest fapt este nou în tara noastră: sunt d'abia câțiva ani de când unele instituții publice și puțini proprietari particulari au arendat moșile lor la grupe de săteni. Pentru a se înlezni regularea afacerilor înaintea tribunalelor s'a făcut o mică modificare în legea civilă și incercările, puține la număr e adevărat, au dat în ceea mai mare parte rezultate multumitoare.

In anul 1906 s'au înființat 29 de obști nouă pe lângă cele existente și sunt azi în arândă acestora un număr de 54 moșii, din cari 32 ale statului.

Mai toate obștiile arendatoare și-au plătit căștiurile la vreme, unele chiar înainte de vreme. Numai 2 sunt în urmă cu această plată. De aci se vede că lucrul poate merge bine, dacă se vor înlătură unele greutăți, dacă se vor face mici modificări în condițiile în cari se arendează moșile statului, dacă se vor incuraja și povățui bine aceiai cari se vor pune în fruntea sătenilor spre a forma obști. Cassa centrală a băncilor populare va fi gata a dă tot sprijinul ei, căci:

„Datoria noastră a tuturor e ca să îndreptăm soarta țărănimii. Si dupăcum în aceste zile de mari sărbări naționale, arătăm lumii orașe frumoase, poruri, palate grandioase, să fim în stare să arătăm în viitor un țăran cult, sănătos, conștient de drepturile și de datorile sale.“

* * *

Dăpă amiazi diferenți delegați ai băncilor și-au spus cuvântul lor, arătând greutățile ce întimpină, arătând rezultatele ce au căpătat cu diferențe inițiative. Mai toți se plâng de persecuțiile cămătarilor și unii chiar de dificultățile agentilor administrației.

Dl Nenițescu îi încurajază, le făgăduiește că cassa

centrală va luă notă de toate acestea și își va dă toate silințele ca să înlăture piedecile.

* * *

Ziua a doua, 6 Septembrie, a fost destinată desbaterilor în secțiuni. Tot congresul a fost impărțit în 9 secțiuni, cuprindând fiecare un număr de delegați din 3—4 județe. Aceste adunări parțiale au fost prezidate de d-nii: *F. Enescu*, subdirectorul băncilor, *V. Vârnava*, membru în consiliul de administrație, *V. Curtius*, inspector al băncilor, *G. Dumitrescu-Bumbești*, inspector, *I. G. Duca*, directorul, *Gr. G. Cantacuzino*, membru în consiliu, *D. Nenițescu*, membru în consiliu, *Vintilă Brătianu*, asemenea membru, *C. Stere*, iarăș membru.

Aci s-au discutat diferite chestiuni de amănunt și s-au prezentat plângeri de natură locală. Președintii au dat toate explicările necesare și au luat notă de toate plângerile.

* * *

După amiazi, s'a dat în Arenele Romane la Expoziție o reprezentare în onoarea membrilor congresului.

* * *

Sedintă din urmă s'a ținut în ziua de 7 Septembrie iarăș în sala Teatrului Național. Acum s'a cedit răspunsul M. S. Regelui trimis de un adjutant:

„M. S. Regele a primit cu o vie mulțumire, expresiunea sentimentelor de credință și de dragoste ce-l transmiteți în numele celor 4000 de delegați ai Băncilor populare și cooperativelor sătești, și mă însărcinează de a vă aduce la cunoștință înaltele Sale mulțumiri pentru urările calde și bine simțite ce-I faceți, precum și dorința ce are de a vedea lucrările d-v. incununate cu lauri pentru binele și fericirea în viitor a populației rurale“.

Vorbește aci un sătean din Bucovina, *Pavel Percu*; apoi iau cuvântul mai mulți delegați și în fine dl *D. Nenițescu*, încheie print' cuvântare care resumează cele ce s-au arătat în diferitele sedințe ale congresului și termină astfel:

„Opera de azi nu e o muncă spre a se căștigă o bucată mai bună de mămăligă, ci e dorința de a avea un popor tare și deștept, un popor care să nu poată fi răpus de dușmanii săi. Aceasta e râvna noastră și de aceea stăruim să vă zicem:

Mergeți, mergeți voi de aci spre a mișcă pe cei dela Prut; uniți-vă cu glasul vostru să treacă la frații de pește Carpați; haideți voi din câmpii, voi din pisiuri și cei din vale, haideți cu toții în calea propășirei desăvârșite“.

Cu acestea, congresul se închide.

„Albina“.

Programul congresului absolvenților din școlile de agricultură din România.

(Se va ține în zilele de 14, 15, 16 și 17 Oct. a. c.)

SECTIUNEA I.

Economia națională.

1. Imbuințarea soartei țăranilor din punctul de vedere economic.
2. Chestiunea muncitorilor agricoli.
3. Impozitele asupra venitului agriculturii și ramurilor anexe.

4. Chestiuni privitoare la producere și consumație. Recoltele agricole. Necesitatea unui serviciu de informații și statistică agricolă.

5. Înființarea societăților și cooperativelor agricole.

6. Căile de comunicație în legătură cu agricultura.

7. Organizarea exploatațiunilor agricole: capital și muncă. Rentabilitatea pământurilor. Contabilitate. Muncitori agricoli.

8. Metodele de cultură întrebuintate în țară. Baza științifică a rânduirii plantelor. Importanța cerealelor și plantelor de nutreț în asolamente. Importanța tuturor plantelor cultivate pe solul țărei, din punctul de vedere agricol, economic și social.

SECTIUNEA II.

Invățământul agricol.

1. Istoricul și gradul invățământului agricol din țară. Școalele elementare, inferioare și școala centrală de agricultură. Școalele de horticultură, lăptărie, pomologie, viticultură, grădinărie, etc.

2. Intrucăt absolvenții școalelor de agricultură, corespund scopului creării școalelor respective.

3. Cum ar trebui reorganizat invățământul agricol în țară?

4. Cum sunt priviți și întrebuiți absolvenții școalelor de agricultură de marii cultivatori din țară? Li-se eliberează de către aceștia din urmă certificate de aptitudini?

5. Invățământul agricol în școalele primare.

6. Ce întrebuițare se dă terenului alipit pe lângă școalele de agricultură?

7. Predarea invățământului și practicei agricole în armată, în școalele menajere de fete, etc. Cunoașterea și altor meșteșuguri în școalele de agricultură.

8. Câmpurile de încercare și demonstrație.

9. Cum s-ar putea căștiga și folosi terenurile inaccesibile.

SECTIUNEA III.

Cultura plantelor. Material și mașini agricole. Ameliorării agricole. Apărarea plantelor și arborilor fructiferi.

1. Importanța și felul diverselor culturi de plante agricole din punctul de vedere agricol.

2. Introducerea și aclimatizarea diverselor varietăți de plante. Influența acestora din punctul de vedere agricol, economic și social.

3. Cultura orzului de bere, a cartofilor, lucernei, fasolei, soiei, hemeiului, plantelor tinctoriale, medicinale, textile și narcotice.

4. Mijloacele de a se putea păstra în agricultură un venit mijlociu și constant, prin variația culturii plantelor.

5. În ce măsură trebuie să ținem socoteală de cultivarea plantelor indigene și de ameliorarea lor, în luptă cu introducerea altor varietăți de plante străine.

6. Rolul și importanța mașinilor în agricultură.

7. Importanța serviciului meteorologic și hidrografic pentru agricultură.

8. Introducerea irigațiunilor și drenajului în țara noastră. Importanța lor.

9. Îngrășamintele cele mai potrivite solului țării noastre.

10. Boalele parazitare și cele provenite dela insecte și animale, care s-au ivit la plante și pomi în țara noastră. Prevenirea și remedierea contra lor.

SECTIUNEA IV.

Creșterea vitelor. Păsunat. Lăptărie. Avicultură. Apicultură. Sericicultură.

1. Cum se cresc și cum ar trebui să se crească vitele noastre.
2. Chestiunea imbuințării raselor noastre de vite.
3. Cui revine creșterea și imbuințarea vitelor ? Agricultorului sau veterinarului ?
4. Speciile de vite necesare țărei noastre pentru muncă, lapte și export.
5. Politica noastră economică veterinară. Măsuri sanitare veterinare. Transportul animalelor vîi pe C. F.
6. Chestiunea păsunatului și hranei vitelor. Nutrețurile naturale și artificiale. Prepararea nutrețurilor.
7. Industria lăptăriilor în țara românească.
8. Creșterea pasărilor de curte, albinelor și vermilor de mătase. Importanța lor economică și națională.

SECTIUNEA V.

Industriile anexe. Economia forestieră. Piscicultura.

Viticultura și Pomologia.

1. Importanța industriilor anexe față de agricolatură și economia națională în genere.
2. Importanța silviculturei ca ramură anexă agriculturiei.
3. Chestiunea defrișării pădurilor în raport cu clima și agricultura.
4. Comerțiul cu lemn în România.
5. Importanța producerei și consumației peștelui în țară. Exportul. Exploatarea în regie a pescăriilor statului. Binele sau răul ce ar decurge din această măsură.
6. Viticultura în trecut și astăzi. Reconstituirea viilor filoxerate. Metoda urmată. Foloasele și desavantajele acestei metode. Lupta contra diferitelor boale parazitare, care atacă viile.
7. Comerțiul cu vinuri. Cercetări științifice și practice cu privire la vinicultură. Boalele vinului.
8. Foloasele grădinelor de pomi roditori. Importanța horticulturei la orașe și sate. Cultura florilor.
9. Importanța culturii legumelor. Industria conserverelor de legume.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situatiunea.

Sibiu, 12 Octombrie 1906.

Cel mai însemnat eveniment al acestei săptămâni în piața de bani este urcarea etalonului oficial la banca imperială germană dela 5 la 6%, adecă cu un întreg procent cum n'a mai fost în Germania în prima jumătate a lunei Octombrie din anul 1899. În ședința consiliului central al numitului institut nu s'a motivat această urcare atât cu raportul țării față de străinătate, cât mai ales cu *trebuințele vieții economice interne*. Această urcare nu va rămâne fără efect asupra celorlalte piețe europene; prima consecință a ei va fi intoarcerea în patrie a capitalului german, care mai este plasat în străinătate, în vederea unei mai bune rentabilități în patrie, apoi capitalul străin care caută plasare în străinătate va căuta să profite de beneficiile ce-i oferă piața germană. Sub acest ultim raport vin considerate mai ales Anglia și Franția. Dar piața engleză numai cu greu ar putea să se lipsească de o parte a capitalului disponibil, mai ales

acum când i-s-a detras o însemnată cantitate de aur pentru Egipet, de aceea va căuta să se îngădească contra emigrării aurului prin urcarea etalonului, care în prezent este de 4%. Mai mult folos va avea deci capitalul francez, unde pe lângă toate cererile pentru străinătate, numărul este abundant.

Această abatere a capitalului francez spre piețele germane, poate deveni neplăcută și pentru Monarhia austro-ungară. Urmarea nemijlocită a retragerii capitalului francez de pe piețele noastre va fi creșterea cursului devizei Paris și eventual al devizelor asupra piețelor germane, cari și așa s'au urcat în săptămâniile ultime la un nivel neobișnuit. Înținând cont de această eventualitate, Banca austro-ungară va trebui să ia toate cautelele, ce-i stau la dispoziție, pentru a impiedica eventuale retrageri mai mari de aur pentru străinătate, prin urmare și noi ne putem aștepta la o nouă urcare a etalonului de $4\frac{1}{2}\%$ oficial al Băncii de emisiune.

Pe piață internă a produs oarecare înlesnire plasarea disponibilităților de peste 20 milioane coroane făcută de ministerul de finanțe ungari la băncile din capitală; cu toate acestea tendința pieței e fermă. Discontul privat s'a urcat în Viena ca și în Budapesta dela $4\frac{1}{4}\%$ la $4\frac{1}{2}\%$; cambiile de portofoliu se esconțează dela $5\frac{1}{4}\%$ în sus.

După exemplul Băncii imperiale germane au urcat deja etalonul: Banca din Stockholm dela 5 la $5\frac{1}{2}\%$, și Banca din Kopenhaga dela 5 la 6%.

ÎNVĂȚAMANT.

„Scoală pentru economia și industria de casă“, susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiu, a fost deschisă în 15 Septembrie a. crt. În această școală se învață: pregătirea bucatelor și a pânei, conservarea bucatelor și a pânei, conservarea legumelor și a pânei, conservarea legumelor și a poamei, curățirea și tinerarea în ordine a locuinței, spălatul, călcătul și îngrijirea rufelor, confectionarea rufelor, cusutul, croitul, impletitul cu mașina, torsul și impletitul cu mașina, torsul și țesutul, precum și câteva studii teoretice. Se învață, am putea zice, tot ce-i trebuie unei bune econome (și am dorit, ca toate Româncele să fie bune econome). În urmăre, numai recomandă putem publicului românesc această școală folositoare, care e condusă cu multă pricepere și cu mult devotament. Când ne lipsă o școală economică și industrială era numai natural ca să alegăm airea pentru a primi cunoștințele corăspunzătoare; astăzi însă e păcat a ne mai adresa tot numai la străini.

DIN REUNIUNI.

Adunarea de constituire a Tovărășiei agricultorilor și meseriașilor, anunțată în Nr. 38 al „Rev. Econ.“, s'a ținut Duminecă în 30 Septembrie n. a. c. în Timișoara, pe lângă programul publicat și de noi.

Precum se vede, numărul participanților se fi fost de 1000—1200, din vre-o 250—300 de comune ale comitatelor Arad, Hunedoara, Timiș, Torontal și Caraș Severin.

Adunarea a fost deschisă de d-nul I. Crăciunel, oficiant superior la poșta în Budapesta, care spune între altele, că scopul tovărășiei este să creeze o stare

mai bună pentru popor, prin alungarea neștiinței și săraciei.

Prezident al adunării a fost aclamat d-nul Iuliu Vuia, dir. școlar în Comloșul-mare, iar notari domnii Dr. Aurel Ciupe, avocat în Lugoj și I. Tătar, oficial de bancă în Sasșebeș.

După ocuparea prezidiului prin dl Vuia, a vorbit dl *D. Birățiu* despre trebuința organizării economice prin care se va pune bază înaintării poporului în cele materiale, ferindu-l de exploataările neomenoase de tot felul.

A urmat la cuvânt economistul *Uros Păteanul*, din Nădlac, care a arătat pe înțelesul tuturor că plugarii trebuie să se întovărășească.

Dl *V. C. Osvadă*, după o introducere iarăș despre trebuința organizării economice, și dupăce socii își au voit să zădărnică adunarea, s'au liniștit, cetește statutele, cari s'au primit. După acestea ședința a trebuit intreruptă din cauza turburării socialistilor și s'a redeschis la 2 ore d. a.

S'a ales apoi un *comitet central* cu mandat de trei ani în frunte cu dl protopop Ghenadie Bogoeviciu din Budapesta, și un comitet de supraveghiere din 6 persoane.

Până la întărirea statutelor s'a ales un comitet executiv din următoarele persoane:

V. C. Osvadă, Ghenadie Bogoeviciu, *I. Crăciunel*, *D. Birățiu*, *Dr. Aurel Ciupe*, *Uros Păteanu*, *P. Stoica*, *Iuliu Vuia*, *Nicolae Gruia*.

+

AGRICULTURĂ.

Situația agricolă.

In Ungaria. În jumătatea a doua a lunei Septembrie timpul a fost mai mult ploios. Ploile au făcut stricării în multe locuri cuceruzului și cartofilor, cu deosebire în regiunea oestică a țării. Cuceruzul târziu promite o recoltă mai slabă. În urma umezelii a rămas îndărăt și a început chiar a se strică în unele locuri.

In România. În timpul din urmă când la noi a căzut zăpadă, a căzut și în România, nu numai în regiunile muntoase, ci și la șes. Din această cauză lucrările agricole au fost intrerupte în multe părți și sămănăturile de toamnă se pot face numai cu greutate.

Păsunile sunt destul de frumoase și vitele găsesc cu îmbelșugare nutrimentul necesar. Vitele vor intră în iarnă destul de bine. Fân și alte nutrețuri pentru hrana vitelor s'au adunat din abundanță.

Cuceruzul a dat recoltă foarte abundanță și calitatea corespunde tuturor așteptărilor.

Grânele au început să se vândă cu prețuri mai rezonabile, chiar și cele de calitate mai inferioară.

Știrile despre recolta din *Rusia* nu sunt multămitoare.

Germania va avea trebuință de un import mult mai mare decât cel prevăzut.

Franța, după toate probabilitățile, va trebui să importeze în acest an.

Canada și Statele-Unite nu contează pe o cantitate prea mare de export.

*

A XVI-a expoziție de vite aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului”.

I. Programul.

Cu scop de a înaintă economia de vite „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului”,

va aranja la 21 Octombrie n. 1906, 10 oare a. m., în comună Săsciori, pe locul numit „Zăvoial comunal” o expoziție de vite împreună cu distribuire de premii în bani. La expoziție nu se primesc decât vitele locuitorilor din comunele Săsciori, Cacova, Sebeșel, Laz, Deal, Lomau, Răchita și Căpâlna. Cerând trebuința proprietării au să dovedească, că au ținut înșiși vitele în timp de $\frac{3}{4}$ de an cel puțin. Oile trebuie expuse în grupe de cel mai puțin 3 capete, altcum nu se premiază.

Se vor distribui douăzeci și nouă de premii în suma totală de 200 cor., dăruite de comisiunea economică a comitatului Sibiu, și anume se vor distribui următoarele premii:

Grupa I. Bovine de prăsilă (rassă indigenă și străină).

a) tauri de 3–5 ani: 1 premiu de 16 coroane; b) vaci de 3–8 ani: 1 premiu de 12 cor., 2 premii de câte 10 cor., 1 premiu de 8 cor. și 1 premiu de 6 cor.; c) junci, junince și tăurenci de 1–3 ani: 1 premiu de 10 cor., 2 premii de câte 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.; d) vițai și vițele de $\frac{1}{4}$ –1 an: 1 premiu de 8 coroane, 2 premii de câte 6 cor. și 2 de câte 2 cor.

Grupa II. Oi de prăsilă.

a) berbeci de 1–5 ani: 1 premiu de 10 cor. și 2 premii de câte 8 cor.; b) noatini din 1906: 1 premiu de 6 cor. și 2 premii de câte 4 cor.; c) noatine din 1906: 1 premiu de 6 cor., 2 premii de câte 4 cor. și un premiu de 2 cor.; d) oi de 1–5 ani: 1 premiu de 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.

II. Premiarea.

In scopul premierii, comitetul central al Reuniunii agricole a ales juriul consistător din membrii comitetului reuniunii și din fruntași ai comunelor din cari se expun vite.

Juriul ia în primire lista generală a vitelor expuse, examinează pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi se consultă asupra premierii, îngrijindu-se ca publicul și exponentii să nu înrăuriască cătuș mai puțin asupra hotărîrilor de luat.

In ședință, ce urmează examinării vitelor, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând cu majoritate absolută de voturi.

Impărțirea premiilor urmează a se face în mod sărbătoresc, ținându-se mai întâi o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a exponentilor și publicului întrunit.

III. Dispozițiile de premiare.

In special.

I. Bovine (vițai, vaci, tauri).

Ca vrednice de premiat se consideră mai ales bovinele, cari întrunesc în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu vitele corcite se va dă întărietate vitelor de rassă curată.

II. Oi.

Întărietatea se cuvine mai ales oilor mari, cănoase, lăptoase, și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și lungă, deasemenea se cuvine întărietate oilor de soiu vestit și însoțite de miei cu blană aleasă.

Rassa țigale și stogoșe se preferă rassei bârsane (țurcane).

SUMAR.

La „Chestiunea economică română”. — Congresul băncilor populare din România. — Programul congresului absolvenților din școlile de agricultură din România. — Revista financiară: Situație. — Învățământ: „Scoala pentru economia și industria de casă”. — Din reunium: Adunarea de constituire a Tovărășiei agricultorilor și meseriașilor. — Agricultură: Situație agricolă. A XVI-a expoziție de vite.

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1. —

Studii de contabilitate

(principiile fundamentale ale contabilităței în partidă duplă)

de
Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerc.

Nr. 2, —

Băncile Române

din

Transilvania și Ungaria

de

Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albinei“, Sibiu.

— Nr. 3 și 4. —

Efectele publice

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerc.

— Nr. 5-8. —

Studii practice de bancă

de

Ioan I. Lăpădatu,
secretarul institutului de credit și econ. „Ardeleana“.

Se pot procură dela domnii autori în Sibiu și Orăștie cele două dintâi la 50 fil., a treia cu K 1— și a patra cu K 2.—.

Bursa de Bucureşti.

Cursul din 9 Octombrie 1906.

Renta amort. 1861 de 5%		vinde Lei	.	.	.	.	.	.	—
" " 1892 5%		" "	.	.	.	.	.	.	—
" " 274 mil. 4%		" "	.	.	.	.	.	.	94 ⁸ / _E
" " 1898 4%		" "	.	.	.	.	.	.	92 ¹ / _S
Fonciare rurală 5%		" "	.	.	.	.	.	.	101 ⁸ / _E
" " 4%		" "	.	.	.	.	.	.	92
Seris. fonec. urb. București 5%		" "	.	.	.	.	.	.	98 ³ / _E
" " lasi		" "	.	.	.	.	.	.	95—

Bursa de efecte din Viena și Budapesta

Cursul din 10 Octombrie 1906.

^{3/4}	V A L O R I	Viena vinde	Bpestă vinde
	Datoria publică comună.	v cor	p. 100 k
4	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov.,	99—	99-25
4-2	arg. Febr. Aug.	98-90	100-50
5	Losuri din 1860 à fl. 500—	20% dare	157-90 161—
5	" " 1860 à fl. 100—	" 20% "	218— 224—
"	1864 à fl. 100—	"	276-75 279—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., seut. de dare	116-75	117—
4	" " Cor.	99-20	99-50
3 ^{1/2}	" " de invest.	88-85	—
	Datoria publică ungată.		
4	Kenta ung. aur, ... scut. de dare	112-75	113-25
4	" " Cor.	95—	95-20
3 ^{1/2}	" " eu premii à 100 fl.	84-55	85—
—	Impr. ung. eu premii à 100 fl.	209—	211—
4	p. regul. Tisei . . . . . sc. de dare	153-75	154—
4 ^{1/2}	Oblig. de regalii croat-slav.	100-75	101—
3	Impr. p. regul. Portilor de fier	76-75	76-75
4	Oblig. rurale croato-slavone	97-20	99—
4	" " ungare	95-45	96—
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	267—	—
4	Obl. Soc. Temes-Bega	95-30	95-75
5	Imp. eu prem. al orașului Viena	103-10	—
4 ^{1/2}	" " " " Budapesta	95—	94-50
2	" " " " sărbesti à 100 fr.	105-70	—
—	Oblig. eu premii a C. fer. ture. à 400 fr.	161-50	—
—	Impr. bulgar 1889	119-30	119-50
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Inst. de Cred. fone. austr.	99-25	—
3	" " " " cu premii, 1880	288-50	—
4	Banca austro-ungară 50 ani	100-40	100-30
4	" " " " 50 ani	—	100-75
4 ^{1/2}	Banca comerc. ung. Pesta	100-45	101—
4	Obl. com. " ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% in fl.	98—	98—
4 ^{1/2}	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 ^{1/2} ani	106-15	105-75
4	" " " " I Casse de păstr. patriot., Pesta	99—	101—
4	Inst. de credit fonciar ungar	98-75	97—
3 ^{1/2}	" " " "	97—	88—
4 ^{1/2}	Banca hipotecară ungără	100-40	101—
4	" " " " cu premii	100-40	97—
4	Cassa de păstrare regn. Pesta 50 ani	266-50	138—
4 ^{1/2}	" Albina", Sibiu	—	97-75
5	" " " "	—	101-50
4 ^{1/2}	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	101-50
5	" " " " Brașov	—	103-50
4 ^{1/2}	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	102—
4	" " " " VII.	—	101—
	Lozuri.		
	Basilica, à fl. 5—	28-40	24—
	Credit, à fl. 100—	462—	466—
	Clary, à fl. 40— v. c.	150—	—
	Buda, à fl. 40—	178—	182—
	Pálffy, à fl. 40—	183-50	180—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	49-50	52—
	ungără, à fl. 5—	30-25	31-75
	Rudolf, à fl. 10—	60—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	202—	—
	Salzburg, à fl. 20—	76—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	516—	520—
	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	10—
	" Jó szív", à K. 4—	—	12—
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-38	11-43
	c. reg.	11-35	11-33
	Napoleond'or (20 frici sau 8 fl. aur)	19-13	19-16
20	Marce germ. aur	23-56	23-54
	Ruble rusești de hârtie per bucată	—	2-54
	Bilete germ. 100 M.	117-75	117-85
	" franc. 100 Fr.	—	95-67
	" ital. 100 Lire	95-75	95-70
	Ruble, bilete, 100	258-75	—
	Lei românești, 100	—	95-30